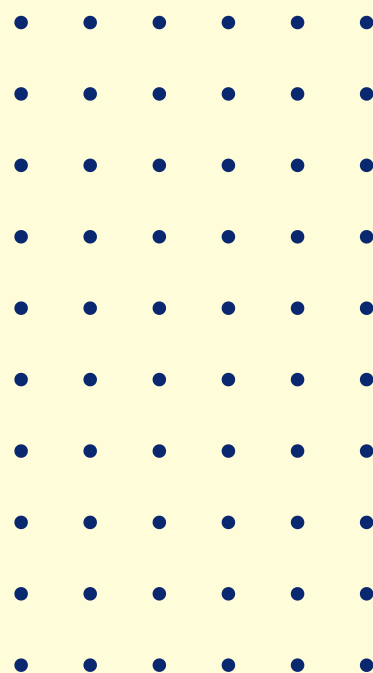

**TROBADA
D'ENTITATS
D'ESTUDIS
DEL BAIX
LLOBREGAT**

Centenari
Jaume Codina Vilà
1923-2023

**Butlletí de les
entitats d'Estudis
del Baix Llobregat**

8 TROBADA D'ENTITATS D'ESTUDIS DEL BAIX LLOBREGAT

Centenari
Jaume Codina Vilà

Imprescindible inscripció abans del 12 de setembre enviant un correu a cecbl@llobregat.info

Poseu el nom de la vostra entitat i el nom de cada una de les persones assistents, indicant si es queden o no a dinar.

Rebreu un correu de confirmació i us indicarem la forma de pagament del dinar si s'escau.

Preu del dinar: 18 euros per persona.

A LES 10 h A FUNDESPLAI

Carrer Riu Anoia, 42-54 del Prat de L.

ORGANITZEN:

CECBLL
CENTRE D'ESTUDIS
COMARCALS
DEL BAIX LLOBREGAT

AMB EL SUPORT DE:

Ajuntament del
Prat de Llobregat

Consell Comarcal
del Baix Llobregat

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

DISSABTE 16 DE SETEMBRE DE 2023

10:00 – Apertura de l'acte

10:20 h – *Recordant Jaume Codina i Vilà*, per **Jordi Gili**, membre de la Junta d'Amics del Prat.

10:30 h – PATRIMONI A L'ABAST

- *Com tenim el patrimoni?*, per **Felip Neri Gordi**, arquitecte, membre de la Comissió de Patrimoni del Prat de L. i de la Junta d'Amics del Prat.
- *El patrimoni de la Guerra Civil al Baix Llobregat*, per **Jordi Ramos**, historiador i arqueòleg.
- Debat.

11:45 h – PRESENTACIONS

- *El Centre d'Estudis de Santa Coloma de Cervelló-Colònia Güell*, per **Josep Padró**, president i **Josep Manel Gómez**, vicepresident.
- *La Rutlla, Centre d'Estudis Santboians*, per **Maria Lledó Barreda**, presidenta.
- *Itineraris de patrimoni del Baix Llobregat*, per **Ferran Puig**, president de l'Associació d'Estudis Torrellencs i membre de la Junta del CECBLL.
- *L'obra del cançoner popular de Catalunya, ara*, per **Pau Vinyoles**, membre del Grup d'Estudis d'Esplugues.
- *Eines per a la comunicació dels centres d'estudis*, per **Helena Roma**, cap de comunicació del CECBLL.

13:00 h – CONFERÈNCIA-DEBAT

- *El repte d'arribar als joves*, per **Miquel Àngel Fumanal**, president del Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca.

13:45 h – Cloenda

14:00 h – Dinar a Fundesplai

15:30 h – Visita a l'edifici de Fundesplai

Butlletí de les Entitats d'Estudis del Baix Llobregat

Disseny: Helena Roma Roig - Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat

Producció: Mandarina Plus

Setembre de 2023

Índex

"Jaume Codina, el mestre" per Jordi Gili i Farrés	6
Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat	9
Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana	10
Institut Ramon Muntaner	11
Centre d'Estudis Beguetans	12
Col·lectiu per a la Investigació de la Prehistòria i l'Arqueologia del Garraf-Ordal (CIPAG)	13
Grup de Recerques Històriques de Castelldefels	14
Grup de Recerca de Cervelló	15
Associació del Patrimoni Històric i Amics del Monument "La Creu Nova" (Corbera de Llobregat)	16
Fundació Patrimoni Històric i Cultural (Corbera de Llobregat)	17
L'Avenç de Cornellà	18
Associació per a la defensa del Patrimoni de la Colònia Sedó i el seu entorn (Esparreguera)	19
Grup d'Estudis d'Esplugues	20
Associació d'Amics del Museu de Gavà	21
Centre d'Estudis de Gavà	22
Centre d'Estudis Martorellencs	23
Amics del Museu de Pallejà	24
Amics d'El Prat	25
La Rutlla. Centre d'Estudis Santboians	26
+ de 1000. Històries de Sant Climent de Llobregat	27
Memòria i Vida de Sant Climent	28
Arrels Locals (Sant Feliu de Llobregat)	29
Centre d'Estudis Santjustencs	30
Centre d'Estudis Locals de Sant Vicenç dels Horts	31
Centre d'Estudis de Santa Coloma de Cervelló – Colònia Güell	32
Associació d'Estudis Torrellencs	33
Associació d'Amics de Vallirana	34
Grup Tres Torres (Viladecans)	35

Les Trobades d'Entitats d'Estudis del Baix Llobregat suposen, en cada una de les seves edicions, un punt de reunió, reflexió i debat entre les entitats d'estudis de la comarca on la recerca, la cultura, la història, el patrimoni, la identitat i altres fonts de coneixement fan de nexse de connexió entre totes elles. Una oportunitat on posar en comú i donar visibilitat a la ingent tasca portada a terme pels centres d'estudis locals i les persones que s'hi dediquen.

Bona mostra d'això és el butlletí i el programa que s'ha preparat per aquesta 8 Trobada d'Entitats d'Estudis del Baix Llobregat, un ampli ventall de ponències i presentacions que ens referma, sense dubtes, en la certesa que el moviment de centres i entitats d'estudis és ben viu al Baix Llobregat, aportant un valor afegit a la comarca i al territori.

Per Amics d'El Prat, entitat amb seixanta-set anys d'història i bagatge, i des de la nostra vessant de centre d'estudis local de la ciutat del Prat de Llobregat, ha estat un veritable orgull haver col·laborat estretament amb el CECBLL en l'organització de la Trobada d'enguany aquí, a la nostra ciutat i dins les instal·lacions de la Fundació Catalana de l'Esplai.

Salvades ja les circumstàncies que ens han envoltat aquests darrers anys i que han impedit poder mantenir la periodicitat habitual de les trobades, el calendari ha propiciat que aquesta vuitena edició de la Trobada d'Entitats d'Estudis del Baix Llobregat coincideixi amb el dia del centenari del naixement del Dr. Jaume Codina i Vilà (1923-2007), referent indiscutible de la historiografia de la nostra ciutat i la comarca, un home compromès social i culturalment, fundador d'Amics d'El Prat l'any 1955 i impulsor del CECBLL l'any 1974, entitats referents actualment de la societat civil pratenca i baixllobregatina respectivament, de les que fou president durant força temps, deixant-nos un llegat indiscutible. Aquesta vuitena Trobada d'Entitats d'Estudis del Baix Llobregat és una de les millors maneres de retre homenatge a qui va ser un dels màxims exponents de la història local i comarcal, a la vegada que un ferm defensor del patrimoni, l'any on commemorem el centenari del seu naixement.

Magda Ardiaca Goni
Presidenta d'Amics d'El Prat

La pandèmia de la Covid per sort ja és història, però sense que soni a excusa aquesta és la causa principal que ha fet que, des de Cornellà l'any 2019, no hàgim celebrat una Trobada d'entitats d'estudis del Baix Llobregat. Just estrenat l'any 2020 ens reunirem amb Amics del Prat per convocar la vuitena trobada de Centres al Prat, però els diferents confinaments sanitaris i la lenta represa de la normalitat han anat demorant aquest encontre fins aquest setembre de 2023.

La Trobada coincidirà amb el centenari del naixement del Dr. Jaume Codina, una personalitat que hem compartit a la presidència de les entitats convocants, Amics del Prat i CECBLL. Els objectius del dia 16 de setembre a la seu de Fundesplai són diversos, però n'hi ha un de fonamental: posar en valor la dedicació de desenes de persones - a cada municipi i a la comarca - que s'esforcen per aprofundir en el coneixement del nostre entorn cultural, social, econòmic i ecològic. La mirada de les entitats d'estudis és una mirada tafanera, en el millor sentit de la paraula, la recerca és, ha estat i serà una de les nostres prioritats.

Un fil de connexió entre totes les associacions és el del reconeixement del patrimoni cultural (material, immaterial), el patrimoni natural (biodiversitat, biosfera, aigua, aire, geologia, clima) i el patrimoni del treball (boscos, conreus, pastures, infraestructures, indústries, energia).

En organitzar aquesta Trobada teníem ganes de fer lluir la immensa activitat que fem entre totes les entitats d'estudis. Per això ens semblà adequat que a la Trobada poguéssim comptar amb un butlletí que recollís la presència de totes les entitats d'estudis que així ho volguessin, mostrant aquest enorme capital fruit del voluntariat social i cultural dels nostres municipis i de la nostra comarca.

Comencem doncs aquest setembre fent un reconeixement al nostre capital associatiu. A la Trobada compartirem experiències i nous coneixements encarats sobretot a l'adaptació de les entitats deganes als nous temps en matèria d'eines de comunicació i parlarem de com acostar les persones més joves a aquesta vocació pel coneixement i l'estima per a les persones i l'entorn dels nostres pobles i ciutats i de la comarca en el seu conjunt.

Genoveva Català Bosch
Presidenta del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat

Jaume Codina, el mestre

El 16 de setembre es commemora el centenari del naixement d'en Jaume Codina i Vilà, mestre, historiador, activista cultural, polític, Fill Predilecte d'El Prat de Llobregat, Creu de Sant Jordi i profundament enamorat de la seva família, de Catalunya, d'El Prat, del delta del Llobregat i, per extensió, de la comarca del Baix Llobregat que, a partir dels arxius parroquials i municipals, va anar estudiant meticulosament com una formigueta i amb una paciència monàstica. Per tot plegat val a dir que parlar del doctor Codina és un veritable atreviment per part meva, per la qual cosa em limitaré a fer unes breus pinzellades d'alguns episodis viscuts a prop seu.

Vaig conèixer el senyor Codina a principis dels seixanta, quan vaig ser alumne del *Liceo Pratense*, l'escola que ell tenia al carrer del Centre, al mateix local on avui hi ha la seu d'Amics d'El Prat. En aquell moment ell era l'alcalde d'El Prat. Nomenat al 1957, entre d'altres fites importants del seu mandat, cal destacar el fet de fer arribar l'aigua potable a les cases el 1962 i la construcció d'una escola pública sobre els fonaments de la que el govern de la Generalitat republicana tenia previst construir al fondo d'en Peixo. La seva actuació com a alcalde va permetre recuperar els finestrals gòtics de la masia de can Peixo, la celebració dels quatre cents anys de la creació de la parròquia o la publicació de la primera gran obra d'història local: "*Prat de Llobregat, ensayo histórico*" escrita pel frare caputxí Pare Andreu de Palma. Però al 1964, l'alcalde Codina va tenir la gosadia de presentar la seva renúncia al governador civil, per no voler doblegar-se al dictat dels poders fàctics, ni renunciar a la seva catalanitat, fet que li costà la retirada del passaport, no sé si alguna multa i òbviament caure en desgràcia.

Fora ja de l'Ajuntament, es pogué dedicar molt més a l'escola, a la recerca, a la publicació de llibres, a elaborar la tesi doctoral i a participar de l'entitat que conjuntament amb companys de joventut havia fundat al 1955: Amics d'El Prat. D'aquesta entitat, en va ser president en tres ocasions i n'aportà el seu saber i entusiasme per les coses d'El Prat, la salvaguarda del patrimoni i la integritat territorial. És en aquest moment que jo conec una altra versió del senyor Codina, quan entro a formar part de la junta d'Amics d'El Prat i participo en un bon nombre d'activitats que, òbviament, per mi varen ser unes veritables aventures. Aleshores, aquell personatge corpulent i seriós, el director de l'escola, esdevingué un home proper, sovint divertit i disposat a arremangar-se per defensar El Prat, la comarca i Catalunya.

Centenari de Jaume Codina i Vilà (1923 - 2023)

Entre les diverses col·laboracions cal destacar els cursos d'història local i la publicació de tres llibres: la reedició del seu primer llibre publicat el 1960 *Historia de una plaza*, aquesta vegada en català, el 1989; l'edició d'un llibret que porta per nom *Resum d'història d'El Prat*, editat en català i castellà l'any 1976, amb una tirada de 10.000 exemplars que es repartiren en diversos anys a tots els alumnes que finalitzaven la primària; i també el llibret *Un quadern escolar pratenc del segle XVIII*, editat amb motiu del vint-i-cinquè aniversari de l'entitat.

El 1966 neix el Moviment de Regidors Democràtics, que arriba al Prat de la mà d'en Pere Baltà, i un grup força heterogeni de persones decidiren plantar cara i presentar-se a les eleccions municipals, entre els quals hi havia en Jaume Codina. Val a dir que va ser una època viscuda amb molta intensitat, atès que en aquell moment el dictador encara vivia, existia la pena de mort i la policia politicosocial, ETA estava en plena activitat i els sindicats, encara il·legals, estaven en plena i clandestina efervescència. Les reunions es feien a l'àtic d'un edifici a mig construir, en alguna casa de pagès dels afores, en una benzinera de l'Autovia de Castelldefels, amb algun ensurt inclòs, i fins i tot a la casa que un membre del grup tenia a Sant Climent, amb totes les precaucions, no fos cas que la Guàrdia Civil ens enxampés.

Com és natural, tota la logística era molt més rudimentària que avui, sense mòbils ni WhatsApp ni res de tot això, però Déu-n'hi-do el bon resultat. Aquí vaig conèixer el Jaume Codina polític, prudent, tossut, valent, que va retornar a l'Ajuntament com a regidor a les eleccions del 1973 que amb en Pau Vilà i en Pere Baltà, augmentaren l'enrenou al si del consistori, que desembocà en el nomenament del jove mestre José Maria Mesa com a alcalde.

Però mentre tot això passava, el doctor Codina no parava de furgar per arxius de Barcelona i el Baix Llobregat cercant detalls del que ell en deia la microhistòria local. Així treia a la llum un bon nombre de llibres i articles alhora que participava en la fundació del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat que, després de moltes traves, fou legalitzat el 1980 i del qual va ser president entre 1980 i 1995. Cal no oblidar les campanyes en contra de l'ampliació de l'aeroport, el desviament del Llobregat, l'assemblea de contribuents, entre d'altres, en les quals participà activament.

Deixeu-me dir per acabar que tot i la diferència d'edat i la formació acadèmica, el senyor Codina ha estat per mi un bon mestre. Els que el vàreu conèixer recordareu que la seva figura impressionava una mica, però com diríem col·loquialment, a les distàncies curtes guanyava molt i amb mi va tenir una paciència de sant. Quan l'anava a veure ja tenia a la mà el bolígraf vermell per corregir el text que li portava, especialment els accents. Òbviament aprofitàvem per tenir bones converses dels temes més diversos, que a mi em deixaven embadalit i en els quals no mancava algun comentari sobre la festa major de Vilafranca, els castells o l'entrada de sant Fèlix, on havíem coincidit algun any. Dir tan sols que en guardo un gran record i lamento que, malgrat el nomenament de Fill Predilecte d'El Prat, se li hagi dedicat un carrer que, amb tot el respecte per a la gent que hi viu, no està a l'alçada del personatge.

Jordi Gili i Farrés

ASSOCIA'T AL CECBLL

Que la culturana s'aturi!

Com associar-se?

Com tu prefereixis! Pots associar-te a través del web del CECBLL, trucant al 93 666 35 27, escrivint-nos a cecbll@lobregat.info o escanejant el QR

Associa't

- Contribuiràs al sosteniment d'una entitat cultural de la comarca que l'any 2024 celebrarà el seu cinquantenari.
- Podràs participar en la vida associativa i en la dinamització de l'entitat.
- Gaudiràs de tots els drets i els deures de les persones associades.
- Formaràs part d'una entitat declarada d'utilitat pública.
- Obtindràs el Carnet Digital Recercat sense cap cost.
- Podràs adquirir, de forma gratuïta, l'anuari *Materials del Baix Llobregat i altres escrits*.
- Rebràs el Butlletí mensual del CECBLL, que compta actualment amb pràcticament 200 edicions (a data de setembre de 2023).
- Gaudiràs d'un 50% de descompte en les publicacions editades pel CECBLL.
- Deduccions fiscals de les aportacions al CECBLL:
  - Persones físiques: poden desgravar-se el 80% de l'aportació, fins a un màxim de 150€. I a partir d'aquesta quantitat, es podran desgravar un 35% els dos primers anys, i un 40% a partir del tercer.
  - Persones jurídiques: poden deduir de l'Impost de Societats el 35% de l'aportació a la nostra entitat. I a partir del 3r any que s'aporti una quantitat igual o superior, es poden deduir un 40%.

Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat

BAIX LLOBREGAT

El Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat va ser fundat el 1974 durant el franquisme, tot i que la seva legalització va arribar el 1980, tot just iniciada la democràcia. L'any 2005 vam rebre la Declaració d'Utilitat Pública del Ministeri de l'Interior. L'acta fundacional de 1974 diu textualment que la comarca del Baix Llobregat era "la més desintegrada i conflictiva" i es va considerar que un centre d'estudis podria contribuir a promocionar-la i a cohesionar-la.

Al llarg d'aquests gairebé 50 anys d'existència el Centre ha renovat el seu compromís de promocionar i de defensar la comarca, la seva gent, el seu territori i el seu patrimoni. Per fer-ho promovem la recerca i el coneixement sobre el Baix Llobregat; programem activitats de debat i de divulgació; hem creat un segell editorial propi; i hem instaurat uns Premis de Reconeixement Cultural amb la voluntat de fer aflorar i de donar a conèixer els valors de la comarca i els projectes que impulsa la seva gent.

Una de les activitats més destacades i sostingudes en el temps són les anomenades "Convocatòries de Recerca Col·lectiva", que parteixen de fer una crida per aprofundir en una temàtica inèdita a través de la col·laboració desinteressada i voluntària i sota una direcció experta que permet que la recerca avanci dins de paràmetres científics de qualitat. Totes les recerques col·lectives que hem finalitzat, en total 10, han estat publicades. Actualment tenim una en procés d'edició "El cooperativisme al Baix Llobregat. Passat, present i futur" i una altra en realització, sobre l'exili i la deportació al Baix Llobregat, en la que participen més de 60 persones de 22 municipis de la comarca.

El CECBLL col·labora habitualment amb l'Institut Ramon Muntaner i està adherit a la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana per contribuir així a enfortir el col·lectiu de centres d'estudis i per afavorir l'intercanvi d'experiències i de projectes vinculats a la cultura del coneixement.

↑ Associa't

🌐 www.cebll.cat | ✉ cebll@llobregat.info

📱 /CECBaixLlobregat 📺 @cebll

Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana

Adhereix-te ↑

La Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana (CCEPC) es va constituir l'any 1992 per posar en comú projectes i inquietuds dels centres i instituts d'estudis. En aquests moments en formen part 136 entitats similars de tot l'àmbit lingüístic català.

La CCEPC va rebre el Premi Nacional de Patrimoni Cultural 2007. L'any 2003 la CCEPC i la Generalitat de Catalunya constitueixen l'Institut Ramon Muntaner. Hi aportem set patrons i la veu dels centres d'estudis.

Línies de treball:

- Afavorir dins el col·lectiu dels centres d'estudis l'intercanvi i la participació en projectes, experiències i activitats entre la diversitat d'entitats i de territoris.
- Facilitar la interlocució del col·lectiu davant administracions i altres institucions. La CCEPC és membre, entre d'altres, del Consell de l'Associacionisme Cultural Català, del Consell Participatiu del Memorial Democràtic, del patronat de la fundació .cat, de l'Ens de l'Associacionisme Cultural Català i de l'Associació Catalana de Premsa Comarcal.
- Compartir coneixement, opinió i comunicació. A través de la revista semestral *Frontissa*, de la revista digital *frontissa.cat* i el seu butlletí mensual, de la revista *Plecs d'història local*, de la web i el seu butlletí corporatiu mensual i de les xarxes socials.
- Incentivar la recerca, el debat i la divulgació. A través de l'organització d'exposicions, congressos temàtics, jornades sobre historiografia i patrimoni i l'organització de trobades territorials de centres d'estudis.

Serveis als centres d'estudis inclosos a la quota d'adhesió:

- Servei d'assessoria especialitzada en entitats, com a suport en la gestió dels centres.
- Dues pòlisses d'assegurances de responsabilitat civil.
- Cursos de formació, jornades acadèmiques i congressos temàtics.
- Recursos informàtics.
- Tramesa de les publicacions editades per la CCEPC.
- Alumnes de grau universitari en pràctiques vinculades a projectes dels centres.

🌐 ccep.cat | ✉ ccepc@iec.cat

📌 [/ccentreesstudis](https://www.facebook.com/ccentreesstudis) 📷 [@centrestudiscoord](https://www.instagram.com/centrestudiscoord) 📺 [@ccentrestudis](https://www.youtube.com/@ccentrestudis)

📺 [@ccepccepc1458](https://www.youtube.com/@ccepccepc1458)

Institut Ramon Muntaner

L'Institut Ramon Muntaner. Fundació privada dels centres d'estudis de parla catalana (IRMU) es va constituir el juliol de 2003 -actualment estem commemorant el seu vintè aniversari- al Mas de la Coixa de Móra la Nova on té la seva seu social i des d'on treballa per al conjunt dels territoris de parla catalana. El seu patronat està format pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana i, des del 2021, la Federació d'Ateneus de Catalunya.

La seva missió és el suport als centres d'estudis de recerca local i comarcal i, des del 2021, als ateneus federats. En total interactua amb més de 400 entitats, algunes de les quals es troben agrupades dins la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana (CCEPC) - 136 entitats-, i la Federació d'Ateneus de Catalunya (FAC) - 193 entitats. Per assolir el seu objectiu fundacional principal l'IRMU impulsa projectes culturals múltiples i en connexió amb d'altres institucions i organismes amb els quals ha anat teixint aliances. Centres d'estudis i ateneus dialoguen des de la cultura amb d'altres sectors com el de l'ensenyament, la recerca universitària, el desenvolupament sostenible, la salut o el tercer sector social, el que explica la varietat i profusió de línies d'actuació de l'IRMU.

Es podrien destacar quatre eixos d'actuació que s'han anat definint al llarg dels vint anys: treball en xarxa, diàleg amb el patrimoni, cerca d'eines per a la comunicació i foment i reconeixement dels estudis locals. S'ha treballat des del convenciment que la suma d'estratègies i projectes és fonamental per reforçar l'acció de les entitats i donar-hi visibilitat. En aquest sentit, s'ha mirat de cercar i ampliar els canals de comunicació, que facin més accessibles els continguts generats i que siguin un aparador de l'activitat ingent de les entitats.

Un altre eix central ha estat el suport a la recerca: des del foment, des de la connexió, des de la perseverança per a assolir el seu reconeixement i des de l'impuls de la transferència. Una recerca vinculada amb el patrimoni de proximitat, element central per a les entitats.

www.irmu.cat | info@irmu.cat

[f /IRMuntaner](https://www.facebook.com/IRMuntaner) [@iramuntaner](https://www.instagram.com/iramuntaner) [@iramunt](https://www.twitter.com/iramunt) [@InstitutRamonMuntaner](https://www.youtube.com/InstitutRamonMuntaner)

[📍](#) Rotonda Eix de l'Ebre, s/n. Mas de la Coixa (Móra la Nova)

Centre d'Estudis Beguetans

Associa't ↑

El Centre d'Estudis Beguetans (CEB) es va fundar l'any 1996 amb la voluntat d'aglutinar els interessos i voluntats de diferents persones del poble de Begues que volien, des de diferents àmbits, fer recerca sobre la seva història, preservar el seu patrimoni, entès en el sentit més ampli, i donar a conèixer aquesta riquesa.

Al llarg d'aquests més de 25 anys d'existència, des d'aquesta entitat cultural sense ànim de lucre, s'han desenvolupat diferents projectes que van des de l'impuls i suport a la recerca arqueològica que el CIPAG du a terme al municipi, com la digitalització d'arxius, tant d'institucions com familiars, la recuperació i conservació d'elements construïts en pedra seca, la recuperació de camins històrics o l'edició de la revista Eixarmada, entre molts altres.

En l'actualitat continuem duent a terme la recerca, documentació i digitalització d'arxius vinculats als masos de Begues, també s'ha consolidat la secció de pedra seca que no només recupera els elements construïts amb aquesta tècnica sinó que també en vetlla pel seu manteniment, continuem amb la recuperació de camins històrics i la seva difusió per mitjà de passejades, a més de fer xerrades i exposicions sobre diferents temàtiques tractades pels membres de la nostra entitat. En els últims anys, a més, amb la voluntat de crear espais de debat i reflexió per fomentar un esperit crític socialment compromès, hem engegat el projecte dels Fòrums de l'Espluga, que ja han arribat a la tercera edició.

Amb aquesta trajectòria, avui dia podem dir que el CEB és una entitat plenament consolidada al municipi, amb més de 100 socis, que participen activament de les nostres activitats i que moltes vegades ens engresquen a engegar-ne de noves. Aquesta implicació també és fruit de la nostra lluita per la preservació del nostre patrimoni, no només des de les activitats i recerca que fem a l'entitat, sinó també participant en diferents comissions i col·laborant amb altres entitats tant de dins com de fora del nostre municipi.

🌐 centrestudisbeguetans.cat | ✉ centrestudisbeguetans@gmail.com

📘 [/centrestudisbeguetans](https://www.facebook.com/centrestudisbeguetans) 📷 [@cebbugues](https://www.instagram.com/cebbugues)

📍 Plaça u d'octubre. Centre Cívic El Roure

Col·lectiu per a la Investigació de la Prehistòria i l'Arqueologia del Garraf-Ordal (CIPAG)

El CIPAG neix com a entitat l'any 2007, fruit de la feina de més de 40 anys d'un equip de treball estable dedicat a l'estudi de les comunitats prehistòriques al massís del Garraf i el curs baix del Llobregat.

El primer projecte va ser l'organització de les jornades "30 anys d'investigació prehistòrica al Garraf", que va aplegar especialistes nacionals i internacionals. Les ponències van ser recollides en una publicació. També vam fer l'exposició "La prehistòria del Garraf. Recull de 30 anys d'excavacions arqueològiques", amb l'objectiu de mostrar la riquesa arqueològica del massís, però també de tenir un suport documental per a les Jornades. Amb aquestes dues activitats perfilàvem ja dos dels puntals de l'entitat: la recerca i la divulgació. O el que és el mateix, la generació i la democratització del coneixement.

Certament, l'associació es defineix com una entitat d'investigació i difusió cultural orientada a promoure el coneixement de la Prehistòria i l'Arqueologia al territori de Garraf-Ordal i contrades limítrofes, sense que això exclouï l'estudi puntual d'altres èpoques o àrees properes si així ho aconsella la investigació global.

Per fer això impulsem la recerca arqueològica amb caràcter científic i connectem els resultats de la nostra zona de referència amb els de la península i Europa.

L'associació té forts vincles amb la Universitat de Barcelona i de fet alguns dels seus membres hi exerceixen la docència i la recerca. I també connecta amb altres universitats del territori.

A més de la recerca i la divulgació, el CIPAG està molt compromès en la conservació i la restauració del patrimoni natural i històrico-arqueològic i arquitectònic, constituint aquest un tercer pilar de les accions que duem a terme.

Segurament a les excavacions a la cova de Can Sadurn de Begues és on millor s'aprecia aquesta triple vocació de fer recerca, de donar a conèixer i de protegir, conservar i adequar l'espai arqueològic.

🌐 wentitatsbegues.cat/cipag/ | ✉ cipagbegues@gmail.com

📘 CIPAG   📷 @covacansadurnicipag

📍 Passeig de l'Església, 1 – 1r pis

Grup de Recerques Històriques de Castelldefels

El Grup de Recerques Històriques de Castelldefels va ser fundat el 2000 amb l'objectiu de fomentar el coneixement de la història de Castelldefels, i vetllar per la conservació del patrimoni.

S'han publicat més de vint-i-cinc llibres. Una desena conformen la col·lecció "Imatges de Castelldefels". Altres obres s'han concebut com a guies del patrimoni arquitectònic local modern, amb l'estudi sobre el Pont de la Corredora Mestra, de Marc Clemente Armelles; o contemporani, amb l'obra de Carla López Arnau. S'han presentat obres de ficció inspirades en personatges històrics locals, en trilogia de Pep Solé. S'han editat anecdotaris; estudis sobre els Brigadistes Internacionals a la ciutat, d'Alfonso López Borgoñoz; obres sobre la riquesa artística de creadors plàstics amb petja a la localitat; monografies sobre urbanisme...

Com a "projecte estrella": la col·laboració amb el treball arqueològic de Joan Daura i Montse Sanz, al jaciment de la Cova del Rinoceront, des del 2002, fent costat al Grup de Recerca del Quaternari (UB). Amb el CECBLL, s'organitzà la Primera Trobada d'Entitats d'Estudis del Baix Llobregat, el 27 d'octubre de 2007, a Castelldefels. El juliol de l'any 2008, l'entitat reclamà la revisió del Catàleg i Pla Especial de Protecció i Rehabilitació del Patrimoni Arquitectònic de Castelldefels, amb la proposta concreta per a incorporar nous elements. Es va abordar la recuperació del llegat filmogràfic local. Es van digitalitzar pel·lícules, majoritàriament de 8 mm i súper-8. El juny de 2012 es van fer les dues primeres projeccions públiques de material recuperat.

La reivindicació més forta es relaciona amb la desaparició, a finals del 2009, del pontarró de la Corredora Mestra, del XVIII. D'ençà el seu desmantellament s'ha mantingut un treball tenaç, fonamentat i ferm amb nombrosos escrits i intervencions en plens municipals de diverses legislatures. El projecte de restitució, elaborat i pressupostat per Diputació de Barcelona, encara no s'ha materialitzat.

Des del 2008 es treballa, de manera coordinada amb la resta de centres d'estudi locals que comparteixen l'àmbit d'una antiga baronia. GREHIC coopera a les anuals Trobades de Centres d'Estudis i d'Estudiosos d'Eramprunyà. L'any 2023 organitza l'esdeveniment, el 21 d'octubre.

🌐 grehic.org | ✉ GrehicElTorreo@gmail.com

📘 [/grehic](https://www.facebook.com/grehic)

📍 c/Bisbe Urquinaona, 23-25. Casal de la Cultura

Grup de Recerca de Cervelló

El Grup de Recerca de Cervelló es va crear com una vocalia de "l'Associació de Veïns l'Amistat de Cervelló i la Palma", l'any 1981. Va ser l'any 2001 quan es va constituir com a entitat.

Els objectius definits als nostres estatuts són:

- Catalogar i arxivar el patrimoni cultural, artístic, social i natural.
- Promoure l'estudi i la investigació sobre el patrimoni.
- Donar a conèixer i promocionar l'associació i el patrimoni històric.
- Col·laborar amb l'administració, institucions i entitats per a la conservació del patrimoni.
- Promocionar, organitzar i col·laborar en actes socioculturals.
- Fer difusió del patrimoni local.

Tenim un fons d'objectes en un magatzem cedit per l'Ajuntament de Cervelló que ens permet realitzar exposicions temporals sobre les temàtiques relacionades amb la història i el patrimoni del nostre municipi. Disposem d'un arxiu, que obrim tot els dimecres al públic, format per documents en paper i digitalitzats. Organitzem activitats per a les dues escoles i per a l'institut de Cervelló, oferim visites al nostre castell, a les esglésies, algunes masies i als espais naturals de la riera. Tenim un projecte d'apadrinament de fonts que té per finalitat la seva conservació. Regularment publiquem articles al nostre web, editem la revista "El Gresol" i hem fet alguns llibres. També organitzem algunes sortides culturals.

Un dels nostres centres d'interès és la història de les indústries de vidre que al llarg de més de cent anys van ser el motor econòmic del nostre poble i que van comportar importants canvis en la societat. Darrerament hem creat un grup de treball amb altres municipis on també el vidre va ser rellevant, com Mataró, Cornellà i altres, per fer accions conjuntes, com la jornada sobre aquesta indústria que es va fer el passat mes de juny al Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica.

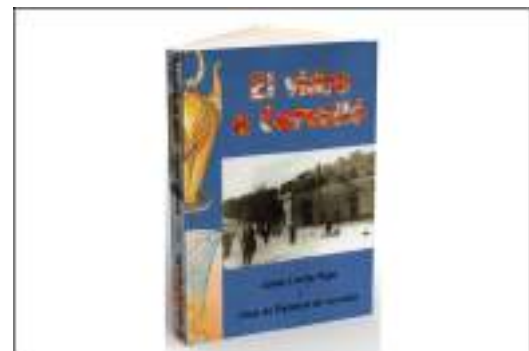
Darrerament hem presentat una rèplica d'uns capgrossos que hi va haver a Cervelló i la nostra propera publicació serà un llibre sobre la història de les escoles del nostre poble.

🌐 recercacervello.cat | ✉ recercacvll@gmail.com

📘 [/recercacervello](https://www.facebook.com/recercacervello) 📷 [@recerca_cervello](https://www.instagram.com/recerca_cervello)

📍 c/Sant Esteve, 10

**Associa't
a través
del seu
correu**

Associació del Patrimoni Històric i Amics del Monument "La Creu Nova"

Associa't a través del seu correu

L'Associació va ser constituïda el 30 de juny de 1994, amb el nom d'Associació d'Amics del Monument «La Creu Nova» de Corbera de Llobregat. Aquesta constitució es va realitzar a la Sala de Plens de l'Ajuntament, amb el concurs i col·laboració de l'Ajuntament, les dues Parròquies de Corbera, l'Associació de Propietaris del barri Creu Nova i 30 socis fundadors.

La finalitat, com el seu nom indica, era protegir, salvaguardar, restaurar i posar en valor aquest Monument, una creu antigament coberta, de caràcter votiu, que data del 1617, nomenada Antiga Creu de Santa Magdalena, per haver-se aixecat amb motiu d'un guariment miraculós, ja que les construccions realitzades al seu voltant l'estaven ofegant i s'havia quedat sense espai físic.

Al llarg dels anys ens hem dedicat a donar l'espai mínim necessari a tot el Monument, comprant la meitat d'una parcel·la a tocar, que tenia drets de pas al metre del Monument, arreglant els voltants i instant a la seva restauració, fent esculpir unes còpies idealitzades de la Creu i capitell originals, per evitar que aquests estiguessin a l'aire lliure, donat el seu estat de conservació.

Hem posat en valor aquest i altres patrimonis de Corbera. En el 2009 vàrem ampliar el nostre nom, a Associació del Patrimoni Històric, sense perdre el nom inicial, i també ampliant les seves finalitats, proposant la protecció de tot el patrimoni històric.

Celebrem dues festes al peu del Monument, des de fa més de 26 anys, per tal de no deixar-la en oblit i també realitzem el manteniment dels voltants.

Celebrem des de fa més d'11 anys les Diades del Patrimoni Històric, posant en valor un patrimoni diferent que tingui necessitat de millores.

En l'actualitat hem estat promocionant junt amb altres entitats la creació d'una Fundació per poder treballar pel patrimoni del nostre poble. Creiem que, després de 29 anys, som una referència en el nostre poble en la protecció del patrimoni històric, amb 304 socis en l'actualitat i més de 124 adhesions a la Fundació.

🌐 patrimonihistoriccorbera.cat | ✉ patrimonihistoriccorbera@gmail.com

📘 [/groups/patrimoni/](https://www.facebook.com/groups/patrimoni/)

📍 [c/Creu Nova, 16](https://www.google.com/maps/place/Corbera+de+Llobregat)

Fundació Patrimoni
Històric i Cultural

Corbera de Llobregat

Fundació Patrimoni Històric i Cultural

La Fundació Patrimoni Històric i Cultural va ser aprovada per la Generalitat el 28 de juny de 2023, després d'una llarga història de gestions. L'Associació Patrimoni Històric i Amics del Monument «La Creu Nova», promotora inicial de la Fundació, veient les dificultats que trobava en la gestió dels diferents patrimonis de Corbera per realitzar actuacions de cara a buscar solucions per a la recuperació dels edificis més emblemàtics de la zona antiga, va iniciar estudis per buscar alternatives l'any 2015. Primer pensant en constituir la mateixa Associació en Fundació, o estudiant altres possibilitats.

Després de valorar les diferents opcions, vàrem creure que la millor alternativa era buscar l'acompanyament de les màximes entitats del poble, per portar a terme aquest repte.

El 20 de juny del 2018, a la Biblioteca Municipal de Corbera, fem la presentació al poble, del Projecte Fundació. A partir d'aquí es va anar contactant amb les diverses entitats culturals, empreses, persones físiques, i partits polítics amb representació a l'Ajuntament, explicant i veient conjuntament les possibilitats que el Projecte tenia, a més del gran repte que representava.

Es van unir diversos col·lectius per iniciar els primers documents, però la pandèmia ens va aturar a tots, allargant la posada en marxa de la documentació inicial.

A finals del primer semestre del 2022, vàrem poder concretar la documentació principal: Estatuts, Pla de Viabilitat, concreció dels Socis Fundadors i aportacions a realitzar. Es va poder tenir tot enllestit a finals del 2022, i es va signar l'escriptura de constitució, presentant aquesta a la Generalitat per la seva aprovació, al gener del 2023, quedant aprovada a finals de juny, amb 22 socis fundadors i 125 persones adherides a la Fundació.

La finalitat de la Fundació és recuperar per al poble, si fos necessari, el patrimoni històric, a més de protegir, salvaguardar, restaurar, i posar en valor tots els patrimonis històrics i culturals de Corbera de Llobregat.

✉ fundaciopatrimoni@gmail.com

📍 c./Creu Nova, 16

**Associa't
a través
del seu
correu**

CORBERA DE LLOBREGAT

L'Avenç de Cornellà

Associa't ↑

L'Avenç de Cornellà, Associació per al Patrimoni Històric i la Cultura és una entitat cultural d'àmbit local i sense ànim de lucre que té com a objectius: promoure la defensa i la conservació del patrimoni històric, artístic, cultural, documental, etnològic, i natural, tant de caràcter material com immaterial, de Cornellà de Llobregat. Fou constituïda el 3 de març de 1994 i actualment té la seu al castell de Cornellà.

Pocs mesos abans de la seva fundació, el 29 de setembre de 1993, el ple de l'Ajuntament de Cornellà de Llobregat havia aprovat encarregar a la Comissió Municipal de Patrimoni un estudi de l'estat en què es trobava el patrimoni històric protegit pel catàleg i la normativa aprovats l'any 1986.

La preocupació per la poca perspectiva de la revisió que es volia dur a terme i les anteriors obres d'enderrocament del que havia estat el Centre Catalanista l'Avenç l'any 1989 van ser els determinants de la constitució de l'entitat que, l'endemà mateix de la seva fundació, s'adreçà a l'alcalde de la ciutat demanant la restitució dels elements identificatius de la malmesa façana del Centre Catalanista i l'acceptació que un delegat de l'Avenç pogués participar en les reunions de la Comissió Municipal de Patrimoni.

Actualment, l'Avenç compta amb gairebé 150 socis i sòcies i col·labora en la dinamització cultural de la ciutat amb l'organització de conferències, el foment de la recerca local i, especialment, amb l'edició i publicació de llibres sobre la seva història, els seus barris, la seva cultura i la seva gent.

L'entitat ha publicat 24 llibres de curta tirada i dimensió que constitueixen material d'alt valor per a l'estudi i la comprensió de la història del municipi. Es tracta de la Col·lecció Llibres de l'Avenç, iniciada l'any 2000 i que presenta exemplars escrits per personalitats rellevants de la localitat com ara Josep Llobera i Ramon, Joan Tardà i Coma, Ignasi Riera i Gassiot, Empar Fernández Gómez, Frederic Prieto i Caballé, Montserrat Galícia i Gorritz, Ignasi Doñate i Sanglas o Pilar Pons i Lax.

🌐 lavencdecornella.cat | ✉ correu@lavencdecornella.cat

📱 @AvençCornella

📍 c/Menendez Pelayo, s/n. Castell de Cornellà

Associació per a la defensa del Patrimoni de la Colònia Sedó i el seu entorn

L'Associació per a la defensa del Patrimoni de la Colònia Sedó i el seu entorn és una entitat de recent creació; vam fer el nostre acte inaugural com entitat al febrer de 2018. Ens motivava el convenciment que la Colònia Sedó d'Esparreguera, tot i haver estat la Colònia tèxtil més gran d'Espanya, no havia tingut fins aleshores l'atenció que es mereixia, ni havia comptat amb plans de protecció patrimonial acords amb la importància del patrimoni que atresorava.

Al llarg d'aquests anys hem contribuït a que la reobertura del Museu de la Colònia Sedó, propietat del MNACTEC, fos una realitat amb la signatura, a finals de 2019, d'un conveni entre el MNACTEC i el CECBLL. Des d'aleshores hem procurat potenciar el Museu amb l'impuls de diverses iniciatives, com ara, la realització d'obres de teatre i recitals de poesia, concerts de música i dansa, presentació de llibres, realització d'itineraris guiats pel recinte del polígon i la Colònia obrera. Hem difós l'interès i el coneixement de la Colònia entre diversos centres escolars a través de xerrades, l'organització de visites i l'impuls de Treballs de Recerca entre l'alumnat. També hem contribuït a implicar l'Ajuntament d'Esparreguera en el futur de la Colònia, iniciatives que s'han concretat en l'aprovació d'un BCIL, la creació d'un Comissionat específic per a la Colònia Sedó i la recent aprovació d'una partida pressupostària per a l'adquisició de la Casa de l'amo. També hem desenvolupat diversos itineraris per l'entorn de la Colònia, hem organitzat xerrades, exposicions i sortides culturals.

Entre els projectes més immediats que estem organitzant podem destacar una visita a la Colònia escocesa de New Lanark, Patrimoni de la Humanitat, la realització d'una exposició fotogràfica centrada en l'habitatge obrer i la participació en l'organització del Col·loqui internacional sobre Aigua, Energia i Territori previst per a la primavera del 2024.

↑ Associa't

Grup d'Estudis d'Esplugues

Associa't ↑

El Grup d'Estudis d'Esplugues fou creat la tardor de 1994 per un col·lectiu de persones motivades per l'interès i la curiositat a descobrir i aprofundir en moltes de les vivències del nostre passat, un passat on volíem trobar la clau del nostre present i projectar-la al futur. L'acta de constitució és del 1995 i la presentació pública es va fer 25 d'abril de 1996 al Casal de Cultura Robert Brillas, en un acte que va acollir una taula rodona sota el títol "El paper dels Centres d'Estudis" i en el qual vam presentar el vídeo *La sagrera, l'origen d'Esplugues*.

El Grup d'Estudis d'Esplugues vol ser un instrument vàlid de comprensió i crítica de la nostra realitat local. I la gent que ens hi impliquem estem al servei d'aquesta idea.

Esplugues, com la resta de municipis de la comarca del Baix Llobregat, ha patit durant aquests darrers anys unes grans transformacions a conseqüència de la industrialització i de la desaparició de l'agricultura i tota la cultura popular que hi anava lligada.

La proximitat de Barcelona i el perill de suburbanització és un altre aspecte que ens porta a potenciar la nostra identitat com a poble.

És per això que la nostra associació promou la programació d'activitats culturals vinculades, de forma general, amb la història i la realitat d'Esplugues. Amb la voluntat d'arribar a tots els públics, la nostra activitat és molt diversa, va de conferències i taules rodones amb persones expertes fins a debats a partir de pel·lícules, o exposicions, llibres i visites culturals dins i fora d'Esplugues. Un dels projectes del qual ens sentim més orgullosos és la publicació de la revista *El Pou de Vernís*, un butlletí que permet donar difusió a la nostra activitat i ens vincula a la ciutat com un mitjà més de comunicació local.

Del 2 al 9 de febrer del 2023 vam poder presentar l'Exposició 25+3 per posar de manifest la molta feina que s'ha fet durant aquests anys. Volem agrair a les moltíssimes persones que han col·laborat amb el Grup d'Estudis aquests 28 anys.

Som una entitat oberta a la participació de tothom que se senti motivat per aquests objectius.

🌐 grupestudis.entitats.esplugues.cat | ✉ gestudisesplugues@gmail.com
📘 /grupdestudis 📷 @grupdestudisdesplugues 📺 @grupestudis
📺 @GrupdEstudisEsplugues

Associació d'Amics del Museu de Gavà

L'Associació d'Amics del Museu de Gavà va ser fundada el 1981 amb l'objectiu de promoure i difondre la tasca del Museu de Gavà i, tanmateix, contribuir al seu sosteniment. El Museu de Gavà havia estat creat el 1978 i té com a principal "joia de la corona" les Mines Prehistòriques de Can Tintorer, jaciment neolític on, 5000 anys enrere, s'extreia la variscita, una pedra semipreciosa que, segons l'historiador llatí Plini el Vell, era la "joia més preuada per les dones romanes".

Associa't al correu

amadridg@gmail.com
(vocalia de comunicació
amb els socis)

Al llarg dels més de 40 anys de trajectòria, l'Associació ha desenvolupat regularment conferències divulgatives de la història i el patrimoni local i català, la col·lecció de llibres "La Nostra Gent", que ja ha publicat 14 monografies, excursions per les rodalies i viatges per indrets d'interès cultural, com els ja tradicionals viatges de Cap d'Any (estades d'una setmana en indrets tan emblemàtics com Egipte, Jordània, el sud d'Itàlia o els Països Baixos, entre molts altres) i homenatges a personalitats locals del món de la Cultura ("In Memoriam").

Tanmateix, l'Associació fomenta la col·laboració amb altres entitats locals i comarcals, amb les quals ha promogut la creació dels cursos d'història local, els Premis "Descobrim Gavà" per a estudiants i escoles destinats a despertar l'interès pels treballs de recerca de batxillerat sobre la ciutat i les terres veïnes, les "Trobades de Centres d'Estudis i d'Estudiosos d'Eramprunyà", que enguany arriben a la 16a edició i han promogut la recerca en comú dels pobles i viles de l'antiga baronia o la recuperació de celebracions, tradicions i diversos indrets d'interès històric o patrimonial local (camins, fonts, restes preindustrials..).

Amb 246 socis a l'actualitat, l'Associació d'Amics del Museu de Gavà és una de les entitats més nombroses i de més prestigi a la ciutat de Gavà i un referent en l'àmbit museístic de Catalunya, essent membre fundador de la Federació Catalana d'Amics dels Museus.

amicsmuseudegava.blogspot.com/ | [✉ amicsmuseudegava@gmail.com](mailto:amicsmuseudegava@gmail.com)

📍 Plaça Dolors Clua, 13-14.

Centre d'Estudis de Gavà

**CENTRE
D'ESTUDIS
DE GAVÀ**

És una entitat fundada el 2005, que té com a objectius la promoció de la recerca i la difusió de coneixement en l'àmbit històric, cultural, geogràfic, o de qualsevol tipus que tingui com a marc la ciutat de Gavà, sense excloure les ciutats de l'entorn immediat i les seves relacions històriques amb Gavà.

El mateix Centre d'Estudis ha portat a terme bona part de la investigació en l'àmbit històric, i ha acollit i acompanyat altres iniciatives particulars que poguessin coincidir amb les seves finalitats estatutàries. Així, a banda de les publicacions pròpies (en solitari o en col·laboració amb l'Associació d'Amics del Museu de Gavà), també s'ha promogut la publicació d'estudis d'àmbit local realitzats per autors aliens al Centre.

A banda d'una intensa activitat en recerca i edició, també ha col·laborat, juntament amb altres centres d'estudis de l'antiga baronia d'Eramprunyà, en l'organització i edició d'actes de les Jornades d'Estudiosos d'Eramprunyà, que han celebrat ja 16 edicions. Òbviament, també hi ha presentat un gran nombre de ponències i comunicacions en el marc de les Jornades.

També ha col·laborat amb altres entitats (secció local d'Òmnium Cultural, Associació d'Amics del Museu de Gavà, Associacions de Veïns...) en iniciatives com els premis Ciutat de Gavà per a treballs de recerca d'estudiants de Batxillerat, que han celebrat quatre edicions.

Una altra activitat ha estat la creació de materials per a exposicions en fires d'entitats i trobades i la celebració de xerrades i conferències.

També ha elaborat els materials i s'ha encarregat de les sessions presencials de cursos de temàtica històrica, el més rellevant el d'història de Gavà, en col·laboració amb l'Associació de Veïns del Barri del Centre, que ha tingut diverses edicions.

Centre d'Estudis Martorellencs

Objectius:

- Promoure el coneixement i la conservació del patrimoni històric i natural.
- Fomentar la investigació sobre aquest patrimoni.
- Promoure la formació de persones dedicades a tasques d'investigació, de divulgació i de conservació del patrimoni.
- Fomentar la publicació d'estudis i de treballs d'investigació i de divulgació relacionats amb els objectius del CEM.
- Col·laborar amb altres entitats i institucions públiques i privades en favor de la conservació, la investigació i la divulgació del patrimoni cultural i natural.

**Associa't
a través
del seu
correu**

Actualment el CEM està desenvolupant o participa en diversos projectes de recerca:

- Excavació arqueològica als jaciments de Santa Margarida i monestir de Sant Genís de Rocafort, dins el projecte *L'articulació del paisatge altmedieval: Sant Genís de Rocafort i Santa Margarida 2022-2025*.
- Projecte *Patrimonio 3.0: Modelado Argumentativo y Conceptual para la Mejora de las Políticas de Gestión de Patrimonio Cultural (ACME)*, en col·laboració amb l'Institut de Ciencias del Patrimonio (INCIPIT-CSIC).
- Projecte *GREYWARE Transformacions en l'ús de ceràmica utilitària de cocció reductora: una aproximació diacrònica y social als modes de producció i consum*, en col·laboració amb la Universitat de Barcelona.
- Projecte *L'obra de pedra seca a les serres de les Torretes i de l'Ataix (Martorell)*.

El CEM porta a terme nombroses activitats de caràcter divulgatiu, com itineraris de patrimoni històric i natural, exposicions, publicacions i creació de recursos digitals, la referència als quals es pot trobar al web de l'entitat.

El CEM compta amb el suport econòmic de l'Ajuntament de Martorell a través d'un conveni de col·laboració i, per a projectes específics, de la Generalitat de Catalunya, de l'Institut Ramon Muntaner i del Ministeri de Ciència i Innovació.

🌐 infocem.net | ✉ intranetcem@gmail.com

📍 Plaça de la Vila, 41 – Baixos

Amics del Museu de Pallejà

Amics del Museu de Pallejà va néixer el 1996. Però per entendre la tasca i el recorregut de l'entitat, cal anar al 1974, quan el grup Recerca, format per Albert Massegur i Giralt i un grup de joves de Pallejà van començar a recollir peces diverses, des de troballes arqueològiques fins a eines destinades al treball del camp i tota classe d'objectes procedents de cases antigues del poble. No tenien local i les peces es van guardar en una petita vitrina a les golfes de l'Ajuntament, fins que l'any 1978, l'entitat Amics del Castell se'n va fer càrrec, i amb la col·laboració de l'Ajuntament, es van exposar al Castell fins al 1995, quan van començar les obres de rehabilitació d'aquest edifici.

Quan Amics del Castell es va dissoldre, es va fundar Amics del Museu de Pallejà per fer-se càrrec d'aquell museu malgrat no tenir-ne seu. El 2008 va passar a titularitat municipal i la Masia Museu de ca l'Albareda va acollir l'actual Museu.

Des d'aleshores, en conveni amb l'Ajuntament de Pallejà, Amics del Museu gestionem el Museu Municipal, en les tasques de recerca, conservació i exposició del fons museístic. Editem un butlletí anual, *Pal·laliana*, amb temes que fan referència a la història i la societat de Pallejà. Tenim previst editar els apunts sobre la història de la calça a Pallejà, de Carles Millàs Buxadé, col·laborador del Museu, que ens va deixar el 2018. Organitzem actes i conferències sobre la història i la vida social de la població. Destaquem les gestions per salvar el patrimoni del poble, especialment la claraboia *El Caçador d'Ocells*, declarada BCIN, obra del reconegut artista Xavier Nogués, que es troba a la propietat privada de can Seix, en condicions precàries.

La nostra entitat compta amb un centenar de socis, entre els quals hi ha col·laboradors en la vigilància del Museu els dies d'obertura i en tasques de documentació d'imatges i transcripció de textos. Podem dir que Amics del Museu de Pallejà vetllem per conservar la memòria històrica del nostre poble.

✉ amicsdelmuseudepalleja@gmail.com

📘 [/amics.palleja](https://www.facebook.com/amics.palleja)

Amics d'El Prat

Amics d'El Prat, associació constituïda l'any 1955 amb seu social al Prat de Llobregat, és el Centre d'Estudis local del Prat de Llobregat, associat al Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat. Són fins d'Amics d'El Prat la recerca i la promoció dels valors i trets culturals, artístics, socials, paisatgístics i mediambientals que configuren la identitat del Prat de Llobregat i que constitueixen, alhora, la manifestació de les seves arrels i elements d'integració i dinamització sociocultural. Gaudeixen d'especial rellevància el suport a la creació i divulgació d'obres artístiques, literàries i científiques de temàtica o autoria locals, la conservació del patrimoni etnològic, arquitectònic, històric i natural del Prat de Llobregat i la difusió dels seus vincles històrics i socioculturals amb la resta de la comarca.

Per portar a terme els seus fins Amics d'El Prat disposa d'una nodrida massa social que li permet organitzar conferències, sessions de treball i estudis, cursos de d'història local, certàmens, exposicions, festes i aplecs de caire tradicional, visites culturals o trobades.

Entre les principals activitats portades a terme destaquen els *Cursos d'Història Local* iniciats l'any 1996; edició i presentacions de llibres; el lliurament anual dels guardons de l'entitat, *Amic o Amiga d'El Prat* i *guardó Josep Ma. Vilà i Parellada*, a persones i entitats que destaquen en algun àmbit (professional, cultural, artístic, o social) i, una de les activitats més populars i concorregudes de totes les que organitza anualment Amics d'El Prat, des de l'any 1995, l'*Aplec de la Tartana*.

A nivell d'organització interna és de destacar la tasca portada a terme per la Comissió de Patrimoni, creada l'any 2000, que treballa per fer públic l'estat real del nostre patrimoni, donant noves idees per a salvar-lo, reutilitzar-lo i reubicar-lo, si cal, dins del present o futur urbanístic de la ciutat, buscant també la sostenibilitat en la gestió del patrimoni com a element de futur.

**Associa't
a través
del seu
correu**

🌐 www.amicsdelprat.cat | ✉ amicsdelprat@amicsdelprat.cat

📱 @AmicsdelPrat

📍 Carrer del Centre, 2

La Rutlla. Centre d'Estudis Santboians

Associa't ↑

Després de diferents intents sense èxit, l'organització de la XII^a Trobada d'Estudiosos i Centres d'Estudis d'Eramprunyà, l'octubre del 2019, és el punt de partida per a la fundació de La Rutlla – Centre d'Estudis Santboians.

Neix com una associació ciutadana sense ànim de lucre, que aplega a tothom interessat en el coneixement, estudi, conservació i difusió del patrimoni històric, cultural, social i natural de Sant Boi de Llobregat. Deu el seu nom a aquest popular joc infantil que ha quedat inclòs en el patrimoni local de Sant Boi, donant nom a un dels carrers més populars i transitats del Casc Antic.

L'èxit de la Trobada va impulsar l'organització de la I^a Trobada d'Estudiosos i Investigadors de Sant Boi de Llobregat, el nostre acte principal, el qual arribarà, enguany, a la cinquena edició. Posteriorment a les Trobades, es publiquen els llibres d'actes amb totes les ponències presentades, essent una magnífica eina de coneixement del patrimoni santboià de totes les èpoques.

Més endavant, han anat sorgint altres activitats, com les Conferències de Primavera i Estiu, al voltant de diferents temes i àmbits del nostre entorn, no tant sols del poble de Sant Boi.

Ja centrats en el nostre poble, sorgeix la figura del *Llegat*, amb passejades, projeccions, tertúlies, etc., però sempre amb temàtica santboiana. Cal destacar aquí activitats com l'itinerari pels escenaris dels llibres de l'escriptor santboià Kiko Amat, de la ma del propi autor, o la projecció del documental Filmoteca Santboiana, del cineasta local Pere Koniek, sobre la presència de Sant Boi al cinema.

La Rutlla s'estructura en diferents comissions, destacant la de reconstrucció històrica, que participa cada any als Ludi Rubricati, les jornades romanes de Recreació Històrica que organitza el Museu de Sant Boi, o la de Natura, amb passejades, itineraris, accions de salvaguarda de l'entorn natural o projecció de documentats com "Els santboians no empadronats", amb un gran participació en tots ells.

larutllasantboi.com | cesantboians@gmail.com

[/LaRutllaCES](https://www.facebook.com/LaRutllaCES) [@CESantboians](https://www.instagram.com/CESantboians) [@larutllacentrestudissant3073](https://www.youtube.com/@larutllacentrestudissant3073)

[c/Riereta, 4. Hotel d'Entitats de Sant Boi](https://www.google.com/maps/place/c/Riereta,+4,+Hotel+d'Entitats+de+Sant+Boi)

+ de 1000. Històries de Sant Climent de Llobregat

+ de 1000. Històries de Sant Climent de Llobregat va néixer arran de les inquietuds d'un grup de persones amb ganes de reactivar la cultura i de reivindicar el patrimoni de Sant Climent, el seu paper en la història i el de la gent que ha contribuït a dibuixar-lo com és.

Proveníem d'entitats culturals diverses i molts havíem format part dels Consells de Cultura que havien treballat amb l'Ajuntament en l'organització de programes festius i culturals. Era el 10 de març de 2010 quan ens trobàvem una colla per engegar una associació que es marcava com a objectius organitzar activitats culturals i intentar recuperar i reivindicar el patrimoni i la memòria històrica que ens podia transmetre la gent gran del poble.

I aquest és el llegat que volem deixar per a que les generacions futures també se sentin part important i encarin el demà sense oblidar els seus fonaments.

Amb aquest objectiu cada any tenim dos eixos de treball, sense renunciar a muntar altres activitats:

- La Primavera Cultural
- El Correllengua i les Jornades d'Història Local

Es fàcil trobar-nos al costat d'altres entitats climentones organitzant festes i diades assenyalades com Sant Jordi, l'Exposició de Cireres o l'Onze de Setembre. I participem de totes les activitats que tinguin a veure amb la història i el patrimoni oral, natural, paisatgístic i urbanístic de Sant Climent de Llobregat.

Interessats per l'espai històric de l'antiga Baronia de l'Eramprunyà, participem cada any en les Trobades d'estudiosos i Centres d'Estudis d'Eramprunyà, organitzades per les entitats de recerca històrica dels municipis de l'antiga baronia i hi mantenim contacte pel que fa a temes de recerca o estudis.

+ de 1000. Històries de Sant Climent de Llobregat, és una entitat discreta i petita. Suplim la manca de mitjans amb la il·lusió i la força que ens dona la nostra història. Per aquest motiu l'any 2020 vam organitzar el programa d'actes de celebració del 1050è aniversari de Sant Climent per a reivindicar tota la gent que va posar els fonaments per a que aquest territori sigui el que ara és i el que volem llegar al futur.

<https://mesde1000.blogspot.com/> | [✉ mesde1000@gmail.com](mailto:mesde1000@gmail.com)

[f /-de-1000-Històries-de-Sant-Climent-de-Llobregat-100070013613951](#)

[@mesde1000_sant_climent](#)

Memòria i Vida de Sant Climent

Memòria i Vida de Sant Climent de Llobregat es va formar l'any 2015.

L'entitat està integrada per un grup de persones interessades en la història de la localitat, en la preservació de la memòria oral i escrita i el patrimoni cultural i arquitectònic del poble.

Els seus objectius principals són:

Impulsar la recerca, l'estudi, la protecció, la restauració i conservació de la riquesa local; registrant, inventariant i catalogant tot el que forma part d'aquest patrimoni.

A l'hora de posar-nos a treballar hem començat per rebuscar i localitzar les antigues mines de plom i barita del nostre terme que ara estan majoritàriament tapades i abandonades, però de les quals han quedat vestigis que ningú ja recordava on podien ser, perdudes per la muntanya.

Ara en tenim les coordenades. Un parell de grups d'espeleòlegs hi han baixat (sols es pot accedir per obertures de ventilació) i n'han fet unes fotografies precioses.

Acabada aquesta activitat ens hem posat amb el tema de la pedra seca. Actualment, el terme del nostre poble majoritàriament és cobert de bosc, però a principis del segle passat tot eren vinyes, oliveres i garrofers. Més tard els cirerers van substituir la vinya. En definitiva que les muntanyes són dibuixades per quilòmetres de marges de pedra seca i per un bon grapat de barraques de vinya.

La primera feina va ser localitzar les barraques, cosa difícil per estar moltes d'elles mig enderrocades i amagades per l'espessa vegetació. Ja en tenim més de cent vint, i el següent pas és restaurar-les. Ja n'hem recuperat i restaurat quaranta-dues.

Una altre grup de treball que forma part de l'Associació és Amics de la Gent Gran de Sant Climent que promou accions per millorar l'envelliment de la gent gran, memòria històrica del nostre poble.

🌐 memoriaivida.blogspot.com | ✉ santclimentmemoria@gmail.com

📍 c./de l'Església, 20

Arrels Locals

Arrels Locals va néixer el 2012 amb la il·lusió de donar a conèixer la història de Sant Feliu de Llobregat. Fou creada per divulgar la història del nostre municipi d'una forma diferent, amena i divertida però sempre amb rigor històric. Així, un equip interdisciplinari format per diverses persones apassionades per la història, el patrimoni, la cultura i les arrels del nostre municipi vam començar a caminar.

Treballem per:

- Recuperar la memòria històrica col·lectiva i conèixer l'evolució del patrimoni històric, social, industrial i natural de Sant Feliu de Llobregat.
- Posar en valor, difondre i promoure el patrimoni històric del territori.

El 2014 vam participar en el Fòrum de Cultura Local amb una xerrada-diagnosi per a definir el Patrimoni. D'aquí van néixer les Finestres al Passat i la Setmana del Patrimoni, una proposta col·laborativa i creativa amb totes les entitats i institucions que viuen i reviu el patrimoni. Aquest és el nostre gran projecte. Vam crear el web www.santfeliuabans.cat per a difondre la Setmana i catalogar i presentar totes aquelles iniciatives que s'han dut a terme a la nostra ciutat amb l'objectiu de promoure el nostre patrimoni. Des del 2018 la Setmana del Patrimoni està emmarcada dins del pla estratègic de cultura de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat i nosaltres com a entitat hi participem; tota la informació està centralitzada al web de l'Ajuntament. Paral·lelament, es va crear una Mesa de Patrimoni, òrgan consultiu integrada per les Institucions i entitats culturals del municipi.

Actualment, estem portant un projecte nou de manera cooperativa amb altres entitats culturals de la ciutat que està relacionat amb el patrimoni natural: la catalogació i conservació de la pedra seca dins del nostre municipi. Des de la nostra creació creiem en els projectes col·laboratius, i un clar exemple d'això són les diverses línies d'actuació que hem engegat en l'àmbit educatiu i cultural de la ciutat al llarg de la nostra trajectòria.

Entre totes podem cuidar, estimar i protegir el nostre patrimoni i donar a conèixer la història de Sant Feliu de Llobregat.

 arrelsllocs.blogspot.com | arrelsllocs@gmail.com

  @arrels_locals @arrelsllocs

Centre d'Estudis Santjustencs

**Associa't
a través
del seu
correu**

El Centre d'Estudis Santjustencs es va constituir com una associació cultural sense ànim de lucre el 15 de gener de 1988.

L'entitat té com a finalitats els estudis de la nostra localitat en els més diversos aspectes, així com vetllar per la conservació de tot allò que significa el nostre patrimoni artístic, arquitectònic o arqueològic considerat com a llegats inalienables de tot el nostre passat històric i alhora signes de la nostra identitat.

Principals projectes desenvolupats al llarg dels anys:

- Organitzar conferències, cursos, excursions, exposicions o passejades per donar a conèixer els resultats de recerca i fer divulgació de la història i el patrimoni local, comarcal o territorial.
- Col·laborar amb altres entitats per desenvolupar els objectius de l'associació.
- Custodiar i posar a disposició dels socis i la ciutadania la informació i documentació de l'associació.
- Posar en pràctica qualsevol acte o activitat que la Junta Directiva i/o l'Assemblea aprovin realitzar d'acord amb l'objecte social de l'entitat.
- Publicar el resultat de treballs de recerca inèdits que es realitzin sobre la nostra localitat i en siguin mereixedors pel seu contingut i rigor científic.

Principals projectes en marxa actualment:

- Projecte d'Encesa de talaies des de la Peña del Moro.
- Passejada per la Pedra Seca a Sant Just Desvern.
- Curs de Coneixements Santjustencs sobre edificis rehabilitats.
- Sortida cultural per Collserola visitant l'Observatori Fabra.
- Passejada Literària d'Estiu sobre persones que donen nom als carrers.
- Jornada Europea de Patrimoni sobre estucats de façanes.
- Conferència a les Festes de Tardor.
- Vetllada Poètica de Nadal.

Som l'entitat de referència per temes culturals a Sant Just Desvern, amb una massa social de 195 sòcies i socis.

🌐 centrestudissantjustencs.cat | ✉ centrestudis@santjust.org

📌 /CentreEstudisSantjustencs 📷 @cesantjustencs

📍 c/Carles Mercader, 17

CENTRE
D'ESTUDIS
LOCALS
SANT VICENÇ DELS HORTS

Centre d'Estudis Locals de Sant Vicenç dels Horts

Va ser a l'hivern de 1983 que es va iniciar el Grup d'Estudis i Recerques, El novembre de 1986 es va presentar de forma oficial amb la voluntat de ser l'embrió d'un futur Centre d'Estudis Locals. L'activitat va durar fins el 1998.

L'any 2011 uns quants membres de l'antic Grup d'Estudis decideixen tornar a emprendre l'activitat oficialitzant a l'any 2012 l'actual Centre d'Estudis Locals de Sant Vicenç dels Horts (CELSVH).

El Centre d'Estudis té com a finalitat la recerca i la divulgació dels estudis sobre la localitat de Sant Vicenç dels Horts en tots els àmbits: història, cultura, economia, urbanisme, medi natural, arqueologia, arts, sociologia, onomàstica i toponímia, etc., així com l'impuls del debat sobre els principals temes que afectin col·lectivament a Sant Vicenç dels Horts. Volem conjuntar esforços per assolir objectius que individualment resulten més difícils d'aconseguir, valorant el treball en equip i l'esperit de servei a les persones i a la col·lectivitat, col·laborant amb totes les entitats que ens ho demanin tant locals com d'àmbit supramunicipal.

Activitats:

Publicació de llibres: *Murals de postguerra 1941-1943* + DVD (2014), *Sant Vicenç desaparegut* (2023). El Butlletí semestral. Conferències sobre diversos temes relacionats amb la localitat. Rutes comentades i edició de guies per conèixer el nostre municipi. Rutes per les escoles dins el catàleg dels recursos pedagògics. Exposicions. Cursos: genealogia, fotografia, ... Difusió dels treballs realitzats per estudiosos sobre Sant Vicenç dels Horts que són accessibles a través del nostre 'blog'.

Projectes que actualment estem desenvolupant: Publicació de l'estudi dels materials del Cançoner Popular a Sant Vicenç. Una exposició fotogràfica i d'objectes sobre com jugaven els nens 1900-1960. Creació secció fotografia local (la fotografia com a document). Quart curs d'iniciació a la genealogia. Visites guiades monogràfiques. Rutes guiades per descobrir l'entorn, ...

celsvh.blogspot.com/ | [✉ cel@santvidigital.cat](mailto:cel@santvidigital.cat)

[f /CELSvh](https://www.facebook.com/CELSvh) [@cel.svh](https://www.instagram.com/@cel.svh) [@CELSvh](https://twitter.com/CELSvh)

[c/Rafael Casanova, 45. La Vicentina](https://www.google.com/maps/place/c/Rafael+Casanova,+45,+La+Vicentina)

↑ Associa't

SANT VICENÇ DELS HORTS

Centre d'Estudis de Santa Coloma de Cervelló – Colònia Güell

**Associa't
a través
del seu
correu**

Finalitats

- Impulsar les activitats en relació a l'estudi, la recerca o la divulgació del patrimoni cultural i natural de Santa Coloma de Cervelló i la seva protecció.
- Col·laborar amb totes les entitats i associacions del municipi, en especial els museus, els arxius, fundacions i centres educatius, que per llur tasca cultural els pugui ser necessari o convenient l'assessorament de l'Associació.
- Mantenir la comunicació i l'intercanvi amb entitats amb objectius anàlegs als nostres.
- Assessorar a estudiosos, col·laborar en la millora de la interpretació i divulgació que actualment es fa del patrimoni local, i atendre els requeriments de la premsa.
- Potenciar la presència de les dones en l'activitat de l'Associació.

Primeres activitats i projectes:

- Visita a la Masia Museu de Ca n'Albareda (Pallejà) i a la Colònia Vidal (Puig-reig) amb l'objectiu de prendre nota davant la propera transformació de la casa de pagès urbana de Can Roc, a Santa Coloma de Cervelló, de propietat municipal, i contrastar l'oferta de divulgació de la Colònia Vidal amb la de la Colònia Güell.
- En data 5 de juliol s'ha fet la primera activitat del cicle de conferències commemoratives del 50 aniversari del tancament de la fàbrica tèxtil de la Colònia Güell. Exposició gràfica d'aquell moment i taula rodona per explicar el naixement del moviment veïnal al poble arran del tancament de la fàbrica. L'exposició s'ha fet en col·laboració amb l'Associació La Colònia Modernista.
- Tenim engegat un projecte sobre recull de testimonis de la petita pagesia local, la que ha format el nucli tradicional de Santa Coloma de Cervelló.

Hi ha altres iniciatives que encara es troben en una fase embrionària.

✉ estudistacoloma.coloniaguell@gmail.com

Associació d'Estudis Torrellencs

L'Associació d'Estudis Torrellencs va ser creada l'any 2017, per tant és un grup prou recent.

És una entitat oberta que va ser impulsada per diverses persones amb interessos variats, però amb un denominador comú: les ganes de treballar desinteressadament amb un objectiu comú de conèixer, estudiar, difondre i preservar el patrimoni de Torrelles de Llobregat. Els seus camps de treball són variats ja que l'Ad'ET vol centrar els seus punts de mira cap a vessants diversos del patrimoni - cultural, històric, natural, immaterial, social... - del poble, tot volent generar coneixement i estimació pel territori de Torrelles i la seva comarca. Un territori amb una història mil·lenària i uns valors culturals que cal poder transmetre al futur des d'una visió actual i utilitzant tots aquells mitjans que es tinguin a l'abast.

Tot i ser una entitat jove ha estat desenvolupant una activitat constant des de la seva fundació amb una idea clara de consolidar-se com a associació i arribar al màxim de públics i interessos socials. Així, s'han estat treballant aspectes de recerca històrica, de recull d'història oral, accions relacionades amb memòria històrica, recull documental, col·laboracions amb la revista municipal, conferències i publicacions.

Tota persona amb inquietuds i ganes que vulgui seguir l'Associació, ho pot fer a través de les xarxes socials i si hi vol aportar o col·laborar personalment qualsevol aspecte serà molt benvinguda. Fer cultura i preservar-la per al futur és una tasca de tothom.

**Associa't
a través
del seu
correu**

✉ a.e.torrellencs@gmail.com

📘 /aetorrellencs   📷 @a.e.torrellencs   🐦 @AETorrellencs

📍 Plaça Parc de Can Sostres s/n.

Associació d'Amics de Vallirana

A l'inici dels anys 80 Vallirana tenia un fort creixement demogràfic i, per tant, un desarrelament de bona part de la població. Va ser quan un grup de persones identificades amb el poble i coneixedores del mateix es van reunir per intentar preservar tot el que fos un referent de la identitat local. Així a l'inici de la dècada, es va començar a gestar l'associació, constituïda el 31 de gener de 1984. L'abandonament institucional i la manca, aleshores, d'arxiu municipal van fer necessària l'associació que, des dels seus inicis, és membre del CECBLL.

Els seus membres fundacionals van apostar per la recuperació de fotografies, documents i objectes per preservar-los i fer-ne exposicions. Important ha estat la represa d'una de les tradicions locals més notables; l'aplec de St. Francesc, que ja es feia al segle XVII a l'era de la masia vella del Lledoner. Es va deixar de celebrar cap a l'any 1954 i es va recuperar el 1984 fent-lo a la creu d'Ordal amb els tres pobles que hi toquen. Va durar fins l'any 2002. L'any 2016 es va col·laborar en la donació al municipi de l'arxiu del fotògraf local (Fotos Vives, de 1926).

En l'apartat publicacions, s'ha editat un total de 28 llibres editats, dels quals 16 han estat de pròpia iniciativa i 12 col·laboracions o encàrrecs, tots ells de temes locals. De les recuperacions d'elements materials destaquem les creus de terme de l'Ordal i de Begues, un fanal d'acetilè, el capitell de monument al bisbe Strauch, la bandera del Sometent, obres d'art, materials de guerra i altres. Les activitats, en els 40 anys de vida de l'entitat han estat, a més, conferències històriques així com exposicions, sobretot de fotos antigues.

Als seus 40 anys segueix amb les seves motivacions originals: l'estima pel poble concretada en la preservació de la seva identitat. Aquests valors es poden resumir en dos; el coneixement i la divulgació de la seva història i patrimoni. Donada la seva situació actual, amb uns 60 socis, tot fa pensar que li espera un futur estable.

✉ amicsdevallirana@gmail.com

📘 AMICS DE VALLIRANA 📷 @amicsValli

📍 c/del Molí, 2. Masia de Can Batlle

Art. 4. - Els fins de l'Associació són: 1.- Impulsar l'estudi de la història del poble.
2.- Creació d'un fons documental, llibres, gràfic i audiovisual de la història i vida del poble.
3.- Difondre mitjançant conferències, exposicions, llibres, fullets i revistes, tot el que es refereix al passat, present i futur del poble.
4.- Tenir cura del patrimoni material del poble, fomentant la seva conservació i desenvolupant les actuacions que portin a l'espèculació i aprofitament.
5.- Col·laborar amb altres Associacions i Entitats ja constituïdes en la vila comunitaria i participativa dels habitants del municipi.
6.- Presentar als Estaments públics tots menys de suggeriments i propostes en els assumptes que puguin afectar al poble i intervenir en els temes d'informació pública en els temes que s'hagin plantejat a aquesta.
Art. 5. - L'edrejo de l'Associació és caner Pau Casals.
Nº 6721 del Registre d'Associacions de la Generalitat, secció 1ª

Grup Tres Torres

El Grup Tres Torres neix el juny de 2004. Els objectius del grup, tal i com apareix en el logotip de l'entitat, són la difusió i preservació del patrimoni històric i cultural de Viladecans. En l'actualitat comptem amb prop d'un centenar de socis.

Des de l'any de la fundació de l'entitat hem editat sis llibres de temàtica històrica local i hem col·laborat en l'edició d'un setè; hem organitzat xerrades i exposicions per donar a conèixer el valor del nostre patrimoni; hem organitzat campanyes reivindicatives per recuperar la toponímia popular d'alguns indrets i, en el mateix sentit, hem col·locat rajoles amb noms de cases i de carrers; hem participat en totes i cadascuna de les edicions de la Trobada de Centres d'Estudis i d'Estudiosos d'Eramprunyà, de les quals hem estat els organitzadors en tres ocasions; hem creat, juntament amb Òmnium Cultural de Viladecans, el premi "Recercans", adreçat als estudiants de batxillerat per estimular la recerca local; som socis fundadors de la Coordinadora del Mamut, entitat impulsora de la cultura popular de Viladecans; el 2008 vam iniciar la publicació del butlletí "Canis Vallis", revista de comunicació interna amb els socis, que incorpora des del 2019 el col·leccionable "Personatges i racons", referits a Viladecans i, des del 2020, estem treballant en la recuperació de camins antics, marges i barraques de pedra seca del nostre terme.

✉ trestorresviladecans@telefonica.net

📘 [/trestorres.viladecans](https://www.facebook.com/trestorres.viladecans) 📷 [@trestorresviladecans](https://www.instagram.com/trestorresviladecans)

📍 Passatge de Sant Ramon, 2. Ateneu d'Entitats Pablo Picasso

Edicions del Llobregat Publicacions del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat

El CECBLL és una entitat sense ànim de lucre que vetlla per posar en valor la cultura i la història del Baix Llobregat en el més ampli sentit de la paraula. Ho fem a partir de la recerca per generar nou coneixement, però també de debats, de conferències i de projectes de defensa del patrimoni i del territori. Sempre hem considerat tant important generar coneixement com compartir-lo. És per això que promovem exposicions i conferències i ens hem dotat d'una potent eina de divulgació: l'edició de llibres.

En els inicis publicàvem amb l'Abadia de Montserrat o amb altres editorials, com Cossetània Edicions Però el volum creixent de publicacions ens va portar, fa uns 15 anys, a crear una editorial pròpia: Edicions del Llobregat. Va ser així com el 2008 vam publicar el primer llibre amb el nostre segell editorial "Guia de Dones de Sant Feliu de Llobregat. Recorreguts històrics" d'Isabel Segura.

Edicions del Llobregat publica títols propis i també per encàrrec. Hem editat per a Ajuntaments, per a altres entitats i fins i tot per a persones a títol individual.

Tenim un segell adequat als estàndards de qualitat més exigents i hem aconseguit que el Baix Llobregat tingui un important gruix de publicacions.

@EdicionsDelLlobregat

